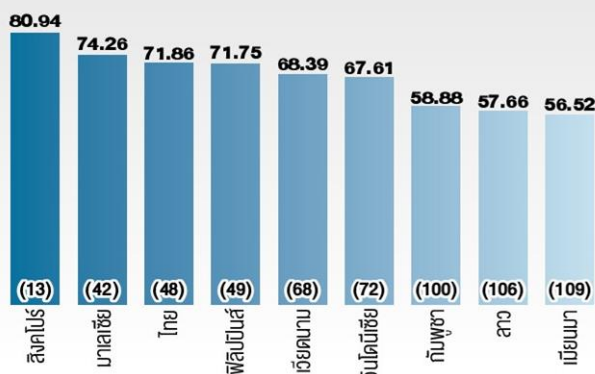

ทูมมนุษย์ของไทย พร้อมแคโหนดที่จะไปสู่ยุค 4.0

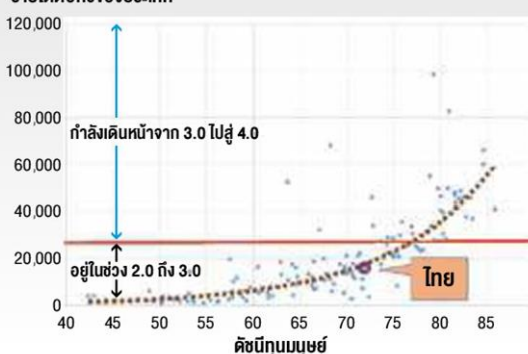
ดัชนีทูมมนุษย์ของประเทศในอาเซียน

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคืออันดับของประเทศ

ดัชนีทูมมนุษย์กับรายได้ต่อหัวของประเทศ

รายได้ต่อหัวของประเทศ

หน้าต่างความคิด

เกียรติคุณันต์ ล้วนแก้ว

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ไทยแลนด์ 4.0 กลายเป็นคำฮิตในแทบทุกวงการ เพราะการขับเคลื่อนประเทศให้เดินหน้าไปสู่ยุค 4.0 นั้น

จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาในทุกภาคส่วน ไม่ใช่แค่การพัฒนาภาคธุรกิจและภาคราชการเท่านั้น เพราะยุค 4.0 จะเป็นระบบนิเวศใหม่ของสังคมมนุษย์ นั่นหมายความว่าแทบทุกมิติของมนุษย์จะได้สัมผัสกับการเปลี่ยนแปลงนี้ หากเรามองย้อนกลับไปในอดีต พลังการปรับตัวของสังคมขึ้นอยู่กับระดับทุนมนุษย์ของสังคมนั้น การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ก็คงไม่ต่างกัน

คำถามก็คือ ในขณะที่เราอยากวิ่งไปสู่ยุค 4.0 ทุนมนุษย์ของเรามีเพียงพอแล้วหรือยัง?

ข้อมูลที่น่าสนใจเพื่อฉายภาพในเรื่องนี้ มาจากรายงาน **The Human Capital Report 2016** จัดทำโดย **World Economic Forum**

จากรูปที่ 1 จะเห็นได้ว่า เมื่อเทียบกับประเทศอื่นในอาเซียน เราอยู่ในอันดับสาม ตามหลังสิงคโปร์และมาเลเซีย แต่ถ้าดู

คะแนนแล้ว คะแนนของเราไม่ได้หนีมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม และอินโดนีเซียมากนัก นั่นหมายความว่าเรามีคู่แข่งที่ท้าทายจริงตัวน้อยอยู่ถึง 4 ประเทศ ผลที่ได้สะท้อนให้เห็นว่าใครจะแพ้ใครจะชนะเกมเศรษฐกิจในอาเซียนก็ขึ้นอยู่กับว่าประเทศไหนสามารถแปลงทุนมนุษย์ที่มีอยู่ให้กลายเป็นความสามารถในการแข่งขันได้มากกว่ากัน

หากเราเชื่อว่าความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นจะช่วยให้ประเทศมีรายได้ต่อหัวมากขึ้น ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อหัวกับดัชนีทุนมนุษย์ก็อาจจะสะท้อนภาพความสามารถในการ “แปลง” ทุนมนุษย์ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

รูปที่ 2 เป็นการสรุปความสัมพันธ์ดังกล่าว ส่วนเส้นประที่แสดงไว้ ก็คือเส้นที่ใช้ในการประเมินว่า โดยเฉลี่ยแล้วความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ต่อหัวกับดัชนีทุนมนุษย์ควรเป็นอย่างไร หากจุดไหนที่อยู่เหนือเส้นประ แสดงว่าประเทศนั้นสามารถทำได้ดีกว่าภาครวมของโลก ถือเป็นประเทศที่เก่ง จุดที่อยู่ใกล้เส้นประหมายถึงประเทศที่ทำได้ดีพอๆ กับค่าเฉลี่ยของโลก ถือว่าเป็นประเทศธรรมดาเท่านั้น ส่วนจุดที่อยู่ต่ำกว่าเส้นประ แสดงว่าประเทศนั้นทำได้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

หากดูจากรูปจะเห็นว่าประเทศไทยอยู่ใกล้กับเส้นประ (แต่ต่ำกว่าเส้นประเล็กน้อย) ซึ่งแสดงว่าความสามารถในการแปลงทุนมนุษย์ให้เป็นรายได้ต่อหัวของไทยอยู่ในระดับธรรมดา แต่ที่น่าสนใจกว่านั้นก็คือ หากเราใช้รายได้ต่อหัวมาเป็นเกณฑ์เพื่อแยกระหว่างประเทศที่ยังอยู่ในยุค 2.0 ถึง 3.0 กับประเทศที่ตอนนี้อยู่ในช่วง 3.0 ตอนปลายและกำลังเดินหน้าสู่ยุค 4.0 จะเห็นว่า นอกจากเราจะเป็นประเทศธรรมดาแล้ว ประเทศของเรายังอยู่ในยุค 2.0 ถึง 3.0 นั่นหมายความว่าเราจะไปสู่ยุค 4.0 ของเรามีโจทย์ที่ต้องแก้ไขให้แตก 2 โจทย์ซ้อนกันอยู่

โจทย์แรก คือ จะทำอย่างไรเราถึงจะทำให้พื้นที่หรือภาคเศรษฐกิจที่ยังอยู่ในยุค 2.0 ให้ก้าวไปสู่ยุค 3.0 ให้เร็วที่สุด และโจทย์ที่สอง คือ สำหรับภาคเศรษฐกิจที่อยู่เนยุค 3.0 อยู่แล้วเราจะผลักดันให้ไปสู่ยุค 4.0 ได้ยังไง

ในเมื่อทุนมนุษย์เป็นคำตอบของโจทย์ทั้ง 2 ข้อนี้ แสดงว่าแผนการพัฒนาทุนมนุษย์ของเราจะต้องมีทั้งแผนในการเคลื่อนจากยุค 2.0 ไปสู่ 3.0 และแผนที่จะเดินไปสู่ยุค 4.0

ด้วยเหตุนี้ การวางแผนกำลังคนจึงไม่ได้เป็นแค่การผลิตคนเพิ่มให้ตรงกับ

ความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต
เพียงอย่างเดียว แต่ต้องมองถึงแนวทาง
ยกระดับคุณภาพของคนในวันทำงาน
ในปัจจุบันให้สูงขึ้นควบคู่ไปกับการหาทาง
ให้ทุกภาคส่วนของสังคมสามารถใช้ประโยชน์
จากเทคโนโลยีใหม่ได้อย่างเต็มที่ทั้งในด้าน
เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และด้านอื่นๆ
ในวิถีชีวิต

ไม่ว่าเราจะชอบหรือไม่ ยุค 4.0 จะเข้า
มาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราอย่างแน่นอน
สังคมไทยจึงต้องหาคำตอบร่วมกัน
ให้ได้ว่า จุดยืนของเราในยุค 4.0 จะเป็น
อย่างไร หากไม่แล้วเราจะกลายเป็นประเทศ
ที่มีทั้ง 3 ยุคซ้อนทับกัน การซ้อนทับ
กันนี้จะทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน
ในสังคม

ซึ่งอาจจะกลายเป็นเชื้อไฟสำหรับ
ความวุ่นวายครั้งใหม่ก็เป็นได้